

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta
Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet

VN TEAS -hakuinfo 2023

3.3 Kansainvälisten ja EU:n maaperäpolitiikoiden
keskinäinen suhde ja johdonmukaisuus

Ohjelma

- Yleistä valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan vuoden 2023 hausta: Risto Alatarvas, VNK
- Hakuteeman esittely: Jaakko Nippala, MMM
- Kysymyksiä ja vastauksia

Suunnitelmallista toimintaa

Tietoa päätöksenteon, tiedolla johtamisen ja toimintakäytäntöjen tueksi

Valtioneuvoston vuosittainen selvitys- ja tutkimussuunnitelma ohjaa työtä

Hankkeilta edellytetään tulosten mahdollisimman laajaa hyödynnettävyyttä

VN TEAS -haku 2023

- Toimeenpanee valtioneuvoston päätöksentekoa tukevaa selvitys- ja tutkimussuunnitelmaa 2023.
- Haettavana 40 teemaa, jotka on ryhmitelty neljään painopistealueeseen: Taloudellinen kestävyys, sosiaalinen kestävyys, Ekologinen kestävyys sekä Turvallisuus ja puolustus.
- [Tietotarvekuvaluksissa](#) on määritelty teemakohtaisesti käytettävissä oleva määräraha, aikajänne, tutkimuskysymykset ja raportointitavat.
- Toimintaa ohjaa [VN TEAS -toiminnan yleiset ehdot](#).

Ketkä voivat hakea

- Hakijoina voivat olla korkeakoulut, tutkimuslaitokset, yritykset ja järjestöt tai niiden muodostamat konsortiot. Myös kansainväliset organisaatiot voivat osallistua hakuun.
- Hankkeen päätoteuttajalla on oikeus käyttää palvelun tuottamisessa myös alihankkijoita (ostopalvelut).

Konsortiot

- Konsortioista vastaava taho (pää toteuttaja) vastaa koko hankkeen toteutumisesta suunnitelman mukaisesti. Konsortion osapuolet vastaavat kuitenkin kukin oman tutkimus- ja selvitystyönsä sisällöllisestä oikeellisuudesta.
- Konsortiohankkeissa konsortio-osapuolten tulee tehdä konsortiosopimus, jossa jokainen konsortion jäsen sitoutuu myös noudattamaan VN TEAS -toiminnan yleisiä ehtoja. Konsortiosopimus on toimitettava valtioneuvoston kanslialle pyydettäessä. Valtioneuvoston kanslialla on oikeus irtisanoa sopimus välittömästi, mikäli konsortiosopimusta ei pyydettäessä toimiteta.
- Hankkeen päätoteuttaja vastaa hankkeen rahaliikenteestä ja taloushallinnosta konsortiosopimuksessa sovitulla tavalla.
- Konsortiohankkeissa tulee huomioida mahdollisen konsortio-osapuolen hankkeen päätoteuttajalta laskutettavat arvonlisäverot, vaikka niitä ei suoraan valtioneuvoston kanslialta laskuteta.

Alihankinta

- Pää toteuttaja vastaa käyttämänsä alihankkijan osuudesta kuten omastaan sekä vastaa siitä, että alihankkija noudattaa omalta osaltaan hankintasopimuksen mukaisia velvoitteita.
- Käytettävät alihankkijat ja alihankkijoiden työosuudet tulee eritellä hakemuksessa henkilöittäin.
- Alihankinnan ollessa kyseessä valtioneuvoston kanslia ei edellytä konsortiosopimuksen laatimista.

Miten hakemukset arvioidaan

- Ministeriöiden asiantuntijat arvioivat hakemukset ja esittävät valittavat hankkeet valtioneuvoston kanslialle. Haussa ollut tietotarvekuvaus toimii arvioinnin vertailuperustana.
- Valintakriteereitä ovat:
  1. relevanssi ja hyödynnettävyys (25%)
  2. hankkeen laatu (35%)
  3. hankkeen toteuttajien asiantuntijuus ja resurssien riittävyys (30%)
  4. viestintä ja tiedonhallinta (10%)
- Tilanteessa, jossa kaksi hakemusta saa samanarvoiset painotetut yhteispisteet, toteutettavaksi valitaan se hanke, jonka arviointikriteerien 1. ja 2. yhteispisteet ovat korkeammat. Hakemusta, joka saa arviointikriteerin 1. Relevanssi ja hyödynnettävyys osalta alle 2.0 pistettä, ei voida valita toteutettavaksi.
- Päätös selvitys- ja tutkimustoiminnan hankinnasta voi olla myös ehdollinen. Ehdollinen päätös ei välttämättä johda sopimukseen. Mikäli arviointiryhmä ei puolla hakijan tekemää päivitettyä esitystä tai hakija haluaa itse kieltäytyä hakemusasiasiakirjojen päivittämisestä, ehdollinen päätös selvitys- ja tutkimustoiminnan hankinnasta raukeaa.

Hankesuunnitelmasta toteutukseen

- Valtioneuvoston kanslia päättää selvitysten ja tutkimusten hankinnasta, laatii sopimukset hankkeen päätoteuttajan kanssa, huolehtii maksusuorituksista ja seuraa hankkeiden toteutusta yhdessä hankkeille osoittamiensa ohjausryhmien kanssa.
- Selvitys- ja tutkimustoiminnan hankinnoissa sovelletaan kokonaiskustannusmallia.
- Määräraha on täysimääräistä, eikä omarahoitusosuutta vaadita.
- Hanke voi käynnistyä, sille voi kertyä kustannuksia ja siitä voi tiedottaa vasta sopimuksen allekirjoituksen jälkeen.
- Sopimus allekirjoitetaan sähköisesti asiointijärjestelmän kautta.

Hakemuksen lähettäminen

- Hakuaika päättyy tiistaina 17.1.2023 klo 16.00.
- Hakemus liitteineen jätetään sähköiseen haku- ja asiointijärjestelmään vnteas-asiointi.fi.
- Ennen hakemuksen jättämistä sinun tulee rekisteröityä ja luoda itsellesi käyttäjätunnus asiointijärjestelmään. Voit lisätä hakemukselle myös muita muokkaajia lisäämällä haluamiesi henkilöiden nimet ja sähköpostiosoitteet perustiedot-välilehdellä olevaan 'Lisää hakemukselle muokkaajia' -kenttään.
- Hakemuksen jätettyäsi pääset seuraamaan päätösten/sopimusten/hankkeiden tilannetta asiointijärjestelmässä hakemusnumeroa painamalla.

Hakijoiden kysymykset ja niihin vastaaminen hakuinfotilaisuuksien jälkeen

- Mikäli hakuasiakirjoista ei löydy vastausta hakijan kysymykseen, voi hakija lähettää viimeistään 14.12.2022 mahdolliset kysymykset viestinä vnteas-asiointi.fi -järjestelmästä.
- Vastaukset kaikkiin määräaikaan mennessä saapuneisiin kysymyksiin julkaistaan viimeistään 20.12.2022 mennessä osoitteessa: tietokayttoon.fi.

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta
Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet

Kansainvälisten ja EU:n maaperäpolitiikoiden keskinäinen suhde ja johdonmukaisuus

13.12.2022 | Jaakko Nippala

Taustaa

- Viime vuosina maaperän tilan heikentyminen on tullut entistä vahvemmin kansainväliselle agendalle. Kestävän kehityksen alatavoite (SDG) "pysäyttää maaperän köyhtyminen" (land degradation neutrality) ei yksinään ole kattava maaperäpolitiikka, mutta erityisesti sen tulevaisuuteen suuntautuva suunnitteluelementti on toiminut lähtökohtana kansallisten politiikkojen ja maaperän kannalta toimien ohjaamiselle.
- Kansainvälinen maaperäpolitiikoiden kokonaisuus on hajanaista ja jakautunut eri instituutioiden ja prosessien osiin, joista jokaisella on oma rajoituksensa ja tavoitteensa. Maaperän kannalta merkityksellinen sitova kansainvälinen oikeus koostuu pääasiassa muutamista kansainvälisistä sopimuksista. Ympäristöön liittyy myös tavanomaisia oikeudellisia velvoitteita, jotka koskevat kaikkia valtioita, mutta ne ovat melko yleisiä.

Tärkeimpiä KV -maaperäpolitiikan välineitä

- Agenda 2030 ja kestävä kehityksen tavoitteet (SDG)
- Aavikoitumisen estämistä koskeva Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimus (CCD)
- Biologista monimuotoisuutta koskeva Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimus
- Kosteikkoja koskeva Ramsarin yleissopimus
- Pariisin ilmastopöytäkirja
- Alpeja koskevaan yleissopimukseen liittyvä maaperän suojelua koskeva pöytäkirja
- Afrikan yleissopimus luonnon ja luonnonvarojen säilyttämisestä (Maputon yleissopimus)
- YK:n elintarvike- ja maatalousjärjestö (FAO)
- YK:n ympäristöohjelma (UNEP) ja Yhdistyneiden Kansakuntien ympäristökokous (UNEA)
- Hallitustenvälinen ilmastomuutospaneeli (IPCC)
- Biologista monimuotoisuutta ja ekosysteemipalveluja käsittelevä hallitustenvälinen tiede- ja politiikkafoorumi (IPBES).

Kestävän kehityksen tavoiteprosessi maaperän kansainvälisen hallinnon maailmanlaajuisena viitekehyksenä

- Kestävän kehityksen tavoitteet ovat osa Agenda 2030 -toimintaohjelmaa, joka on poliittinen sitoumus, jonka kaikki YK:n jäsenvaltiot hyväksyivät vuonna 2015 (YK:n asiakirja A/RES/70/1).
  - Kestävän kehityksen 17 tavoitteeseen liittyy useita kansainvälisen maaperän hallinnan kannalta merkityksellisiä kysymyksiä. Erityisesti tavoitteella 15.3 pyritään saavuttamaan maaperän huonontumisen neutraali tason (Land Degradation Neutrality, LDN) vuoteen 2030 mennessä.
  - LDN-tavoite on näin ollen erittäin tärkeä maaperän kansainvälisen suojelun kannalta.
- Keskeiset indikaattorit: huonontuneen maan osuus maan kokonaismäärästä, suojelualueet prosentteina maan kokonaispinta-alasta, maankulutuksen suhde väestönkasvuun.

YK:n yleissopimus aavikoitumisen torjumiseksi (CCD)

- Tavoite torjua aavikoitumista ja lieventää kuivuuden vaikutuksia tekee siitä ainoan maailmanlaajuisen sopimuksen, jossa käsitellään erityisesti maaperään liittyviä kysymyksiä.
  - Erityisesti LDN:n osalta CCD:llä on potentiaalia, koska se voi integroida sen pohjimmiltaan yleismaailmalliseen järjestelmäänsä institutionaalisella kokoonpanolla.
  - CCD ei kuitenkaan sovellu yksinään pelkästään maaperää koskevaan politiikkajohtajuuteen ja sen roolille kansainvälisessä hallinnossa on merkittäviä rajoituksia.

Kv-tasolta EU-tasolle:

- Yksikään näistä välineistä ja sopimuksista ei tarjoa kattavaa kehystä maaperän suojeluun tai kestävään käyttöön.
- EU on myös osaltaan sitoutunut monien KV-aloitteiden toteutukseen. Vuonna 2021 julkaista EU:n maaperästrategia vahvistaa toimeenpanoa ja toteutusta, tavoitteenaan maaperän hyvä tila vuonna 2050.
- Vaikka sitovia sääntöjä ei ole kansainvälisellä tasolla, on maaperän suojeluun liittyviä velvoitteita valmisteilla EU:ssa, jossa osana EU:n maaperästrategian toteutusta Komissio valmistelee parasta aikaa maaperän terveyttä koskevaa säädöstä (Soil Health Law).
- Nämä kansainvälisen tason kokonaisuudet ja EU:n maaperästrategia luovat puitteita kansalliselle maaperän terveyttä edistävälle politiikkatoimien kokonaisuudelle.

Selvityksen ja tutkimuksen kohde

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta
Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet

Selvityksen ja tutkimuksen kohde

- Haussa on selvitys kansainvälisen tason, EU-tason ja kansallisen tason maaperäpolitiikkojen tilanteesta ja keskinäisestä suhteesta sekä johdonmukaisuudesta ja raportoinnista.
- Selvityksessä käydään systemaattisesti läpi mihin kansainvälisiin maaperätavoitteisiin ja -sitoumuksiin Suomi osallistuu ja minkälaista seurantaa ja raportointia nämä sisältävät.
- Tätä vasten tarkastellaan EU-politiikoiden johdonmukaisuutta kansainvälisten tavoitteiden ja sitoumusten näkökulmasta sekä raportointia silmällä pitäen ja arvioidaan, miten tämä kokonaisuus heijastuu Suomeen.

Selvityksen ja tutkimuksen kohde

- Miten kansainvälinen politiikkakokonaisuus suhteutuu EU:n toimiin ja mitkä ovat Suomen kannalta keskeisiä alueita, joissa toimia tarvitaan politiikkakeinojen, seurantojen ja raportoinnin osalta?
- Selvityksessä tulee käydä läpi keskeiset maaperään liittyvät käsitteet ja analysoida kansainvälisiin sopimuksiin sisältyvää maaperään liittyvää raportointia ja siihen liittyviä kehittämistarpeita.

Tutkimuskysymykset:

- Minkälaisen kokonaisuuden kansainväliset politiikkaprosessit muodostavat suhteessa maaperän hyvän tilan edistämiseen?
- Kuinka nämä kansainväliset politiikkaprosessit vaikuttavat EU:n ja Suomen politiikoihin ja miten nämä prosessit integroidaan osaksi kotimaisia politiikkatoimia?
- Kuinka nykyinen maaperän seuranta sekä tietämys toimivat yhteen erilaisten kansainvälisten raportointivaatimusten kanssa ja kehittämistarpeita näiden suhteen on?

KytKentä valtioneuvoston päätöksentekoon ja valmisteluun

- Hankkeen tuloksia tullaan hyödyntämään kansainvälisten sopimusten raportoinnin tukena, EU-valmistelun tukena ja sen kansallisen täytäntöönpanon valmistelussa. Hanke auttaa myös osaltaan EU:n maaperästrategian kansallisessa toimeenpanossa.

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta
Statsrådets utrednings- och forskningsverksamhet

Kiitos!

Lisätietoja: [Tietokayttoon.fi](https://tietokayttoon.fi) >
Hankehaku